

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОЛОРИТ У ЗВИЧАЯХ І ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Умови розвитку та існування кожного народу, кожної країни мають свої особливості, що вирізняє різні культури та наділяє їх індивідуальними, незвичайними та унікальними характеристиками, які стосуються одягу, побуту, архітектури тощо. Такі реалії властиві людям певної спільноти і можуть бути абсолютно незрозумілі представникам інших, оскільки інші спільноти цих реалій не мають. Для позначення їх у кожній мові існують спеціальні слова, які потребують ретельного добору відповідників в інших мовах, щоб передати їхню сутність.

Мета дослідження полягає в тому, щоб вивчити національний колорит у звичаях та традиціях та виявити специфіку реалій українського народу та його культури.

Український народ дуже багатий на звичаї та традиції, що вироблялися протягом багатьох віків і освячені століттями, які виражають національний колорит і самобутність народу. Якщо подивитися на територію України, то можна спостерігати, як людина за допомогою одягу пристосовується до місцевих, географічних та кліматичних умов. Це легко простежити на народному безрукавному нагрудному одязі. Цей вид одягу був розповсюдженим по всій території України, але ж у різних місцевостях він мав свої характерні особливості та назви. В гірських районах Західної України – це хутряна, тепла безрукавка *кентар*, у північних і північно-західних районах передгір'я – коротенька сукняна безрукавка *лейбик*, *бруслик*. На території середньої Наддніпрянщини – легша, хоча і різної довжини, безрукавка *керсетка*. Таким чином, одяг є важливою складовою

матеріальної, духовної та художньої культури народу.

Український вишитий одяг є самобутнім елементом народної культури, який також говорить про народні традиції крізь століття. *Вишиванка* – це національний український одяг, який вважається звичайним для всіх куточків нашої країни, але й має певні відмінності. Кожен регіон України відрізняється за стилістикою вишиванок та використанням різних кольорів, швів, орнаментів. Кожен колір та візерунок має своє значення. Класичним поєднанням кольорів для вишиванки є червоний і чорний на білому тлі. Червоний традиційно символізує сонце, радість і любов до життя; чорний – родючість землі. Для більшості українців вишиванка є предметом національної гордості, творчим витвором та шедевром народної майстерності з утіленням старовинних традицій. Сучасні вишиванки шують і оздоблюють, зберігаючи символіку, яка оберігає її власника від бід і поганих впливів, додаючи в його долю здоров'я, благополуччя, щасливе сімейне життя, вірність та любов. Таким чином, однією з найбільш відомих у світі реалій в одязі українського народу є вишиванка.

Одним з давніх і дуже корисних на території сучасної України ремесел було гончарство. Гончарство – це обробка глини та виготовлення різноманітного кухонного посуду, а також цегли, кахлів, черепиці та іншої кераміки. На території України гончарство відоме з часів неоліту. Виготовляли різноманітний посуд: *горшки, миски, глечики, макітри, барильця, куманці, гладшки, баньки, довжанки* тощо. Усі вони є характерними для українського народу реаліями з автентичними назвами.

Насичений робочий ритм українського народу переривався народними святами, які різняться в залежності від регіонів країни і пір року. Взимку ми ворожимо на Андрія, колядуємо і готуємо 12 страв на Святу вечерю; навесні – водимо *гаївки*, малюємо писанки, вшановуємо Великдень; влітку – Івана Купала. Святий Вечір, інколи називають «Багата кутя» або «Вілія». Також в деяких регіонах люди прикрашають різдвяні

яйця, що дуже схожі на пасхальні і називаються *писанками*. Писанка – яйце, декороване традиційними символами, які пишуться за допомогою воску й барвників. Існує чотири види великодніх яєць – *крапанка*, *дряпанка*, *крашанка* та *писанка*. Вони притаманні саме українському побуту.

Українська садиба теж має свій неповторний колорит, який відрізняє її від садиб в інших народів. Дах за українською народною традицією накривали соломою або очеретом. Внутрішня частина житла була рясно розмальована. Для стародавніх садиб притаманний плетений паркан з лози, який називається *тином*. Жінки зазвичай вішали на нього горщики. Окрасою українського саду є калина – прекрасне дерево-*оберіг* для дівчини.

Український колорит якнайскравіше проявляється в звичаях та традиціях, які є надзвичайно цікавими, сповненими реалій, яких немає в жодного іншого народу. Вони несуть в собі важливу культурну та національну автентичну інформацію, у тексті тез ми виділили їх курсивом. Слід додати, що для перекладачів подекуди дуже складно зрозуміти та підібрати переклад з огляду на реалії національного колориту, оскільки відповідники в іноземній мові повинні бути зрозумілими для реципієнта, доречними для певного контексту, при цьому відображати цей колорит.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Переклад реалій. URL: <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Konkursna-robota-PEREKLAD-REALIY-.pdf> (дата звернення: 24.04.2022).
2. Ніколаєва Т. Український костюм. 2020. С. 21-22. URL: https://books.google.com.ua/books?id=7YTzDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 24.04.2022).
3. Традиції українського народу. URL:

<https://ukrreferat.com/chapters/narodoznavstvo/tradicii-ukrainskogo-narodu-referat.html> (дата звернення: 26.04.2022).

4. Традиційні ремесла України. URL: <https://via-regia.org.ua/traditions-crafts/> (дата звернення: 27.04.2022).

5. Український колорит. URL: <http://art.rk-ukraina.com/index.php?id=180&lang=ua&city=UA> (дата звернення: 28.04.2022).